

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Wykonywanie orzeczeń to wykonanie zobowiązania na podstawie orzeczenia sądu lub na podstawie tytułu egzekucyjnego podlegającego bezpośredniemu wykonaniu. W większości przypadków chodzi o egzekucję przeprowadzaną w celu odzyskania długów. Kolejną ważną formą wykonywania orzeczeń jest eksmisja, tj. nałożenie obowiązku wyprowadzenia się z budynku lub jego części. Wykonaniu może również podlegać zobowiązanie do wydania określonych rzeczy innej osobie, zobowiązanie do dokonania określonej czynności lub nakaz powstrzymania się od dokonania określonej czynności. Możliwe jest także przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego w celu dokonania zajęcia nakazanego przez sąd lub wykonania innych środków zabezpieczających. Fiński Krajowy Urząd ds. Egzekucji to agencja działająca przy Ministerstwie Sprawiedliwości, która wykonuje ustawowe obowiązki egzekucyjne w niezależny i bezstronny sposób.

Wykonywanie orzeczeń w kwestiach objętych przepisami dotyczącymi dzieci

W sprawach objętych przepisami dotyczącymi dzieci wykonuje się orzeczenia sądowe, takie jak nakaz wydania dziecka. Podstawą wykonania może być również umowa potwierdzona przez służby socjalne. Warto zaznaczyć, że w Finlandii prawo do odwiedzin to prawo dziecka, a nie prawo przysługujące rodzicom. Kwestie związane z wykonywaniem orzeczeń sądu w sprawie prawa pieczy nad dzieckiem lub prawa do odwiedzin reguluje ustawa o wykonywaniu orzeczeń dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem i prawa do kontaktów z dzieckiem (ustawa nr 619/1996). Ustawa ta ma również zastosowanie do wykonywania wszelkich postanowień w przedmiocie środków tymczasowych. Przepisy wspomnianej ustawy stosuje się również w przypadkach, gdy orzeczenie sądu lub decyzja innego organu wydane za granicą podlegają wykonaniu w Finlandii na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003.

Komornik sądowy może wykonać postanowienie w przedmiocie pieczy nad dzieckiem, jeżeli orzeczenie w tej sprawie wydano w ciągu ostatnich trzech miesięcy. W innych okolicznościach należy zwrócić się do sądu o wydanie tytułu egzekucyjnego. Sąd może odrzucić wniosek dotyczący wykonania orzeczenia wyłącznie wówczas, gdy byłoby ono sprzeczne z dobrem dziecka. W ramach wykonywania orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem sąd zobowiązuje drugą stronę do wydania dziecka powodowi pod groźbą kary pieniężnej. Zamiast tego sąd może wydać postanowienie w kwestii odbioru dziecka z określonego miejsca. W ramach wykonywania orzeczeń dotyczących prawa do odwiedzin strona przeciwna ma obowiązek umożliwić odwiedziny i podjąć wszelkie inne konkretne działania w celu doprowadzenia odwiedzin do skutku.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Dane kontaktowe fińskiego Krajowego Urzędu ds. Egzekucji można znaleźć na jego stronie internetowej w językach [fińskim](#), [szwedzkim](#) i [angielskim](#).

W Finlandii komornicy są urzędnikami państwowymi. Wierzyciele nie mogą wybrać służby egzekucyjnej ani komornika, który będzie prowadził ich sprawę: porządek dokonywania egzekucji ustala się z urzędu.

Obowiązki w zakresie przeprowadzania egzekucji powierzone fińskiemu Krajowemu Urzędowi ds. Egzekucji wykonują służby egzekucyjne.

Większość spraw w przedmiocie odzyskania długu prowadzi drogą elektroniczną krajowa zwykła służba egzekucyjna, co eliminuje konieczność nawiązania osobistego kontaktu z dłużnikami.

Pięć regionalnych służb egzekucyjnych Krajowego Urzędu ds. Egzekucji o rozszerzonych uprawnieniach zajmuje się sprzedażą zajętych składników majątku i podejmuje bardziej wymagające czynności egzekucyjne na obszarze podlegającym ich właściwości.

Krajowa specjalna służba egzekucyjna odpowiada za najbardziej czasochłonne czynności egzekucyjne wymagające przeprowadzenia szeroko zakrojonych działań dochodzeniowych. Służba ta ściśle współpracuje z innymi organami i uczestniczy w zwalczaniu szarej strefy gospodarki i przestępczości finansowej.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

3.1 Postępowanie

Postępowanie egzekucyjne wszczyna się po złożeniu przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji oraz, w stosownych przypadkach, po załączeniu przez niego do wniosku odpisu tytułu egzekucyjnego. Nie wymaga to uiszczenia z góry przez wierzyciela opłaty egzekucyjnej.

Dodatkowe informacje na temat składania wniosku są dostępne w językach [fińskim](#), [szwedzkim](#) i [angielskim](#).

Wnioski o przeprowadzenie egzekucji można składać drogą elektroniczną, korzystając z poniższego serwisu internetowego:

<https://asiointi2.oikeus.fi/ulosotto/#/>

O egzekucję można również wystąpić, składając tradycyjny wniosek w formie pisemnej lub przesyłając wiadomość elektroniczną:

Wierzyciele będący obywatelami Finlandii:

W języku fińskim: <https://www.ulosottolaitos.fi/fi/index/tietoaulosotosta/tietoavelkojalle/ulosotonhakeminen.html>

W języku szwedzkim: https://www.ulosottolaitos.fi/sv/index/informationomutsokningen/informationtillborgenarer/utsokningsansokan_1.html

Formularz wniosku o wszczęcie egzekucji dla wierzycieli z państw trzecich (w języku angielskim):

<https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/forms/enforcement.html>

Wnioski przesyłane pocztą elektroniczną z zagranicy: [ulosotto.uo\(at\)oikeus.fi](mailto:ulosotto.uo(at)oikeus.fi)

Wytoczne dotyczące bezpiecznego przesyłania wiadomości e-mail (w języku angielskim): <https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/submitteddocuments.html> />

Komornicy mają obowiązek wykonywać wyroki sądu i inne tytuły egzekucyjne przewidziane w przepisach prawa i nie mogą analizować ich treści. Aby wszcząć postępowanie egzekucyjne, wierzyciel musi dysponować tytułem egzekucyjnym określonym w przepisach, w którym nałożono określony obowiązek na dłużnika. Komornicy muszą sprawdzić, czy od czasu wydania wyroku sądu dług nie przestał istnieć, np. w wyniku jego spłaty lub upływu okresu przedawnienia. Prawo do otrzymania płatności z tytułu zabezpieczenia (np. hipoteki) regulują odrębne przepisy.

3.2 Główne warunki

W sprawach cywilnych i handlowych podstawą egzekucji jest zazwyczaj wyrok lub postanowienie sądu powszechnego. Nie jest wymagany osobny tytuł wykonawczy wydany przez sąd. Do sądów powszechnych należą sądy rejonowe orzekające w pierwszej instancji oraz sądy apelacyjne i Sąd Najwyższy pełniące funkcję sądów odwoławczych. Podstawę egzekucji może także stanowić wyrok sądu polubownego. W praktyce do najważniejszych podstaw egzekucji należy umowa w sprawie świadczeń alimentacyjnych zatwierdzona przez właściwy organ gminny. Z drugiej strony Finlandia nie uznaje za podstawę egzekucji umów między podmiotami prywatnymi.

Zaskarżone wyroki mogą zostać wykonane, jeżeli wierzyciel wniesie kaucję określoną przez komornika na wypadek ewentualnej szkody, którą może ponieść dłużnik. Wierzycielowi nie przekazuje się jednak żadnych środków pieniężnych do czasu uprawomocnienia się zarówno tytułu egzekucyjnego, jak i wszelkich postanowień o zajęciu i egzekucji z wynagrodzenia.

Najważniejsze przepisy dotyczące wykonalności orzeczeń wydanych poza terytorium Finlandii można znaleźć w prawie UE (np. w rozporządzeniach Bruksela I [nr 44/2001] i Bruksela IIa [2201/2003]) oraz w konwencji o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w krajach nordyckich. Dodatkowe informacje na temat egzekucji transgranicznej można znaleźć [na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości](#) w językach fińskim, szwedzkim i angielskim.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Po wszczęciu postępowania egzekucyjnego wysyła się do dłużnika zawiadomienie o złożeniu wniosku oraz wezwaniu do zapłaty. Jeżeli dłużnik nie zapłaci kwoty wskazanej w wezwaniu do zapłaty ani nie skontaktuje się z kancelarią komorniczą w sprawie zapłaty, kancelaria komornicza rozpocznie postępowanie w celu ustalenia dochodu i aktywów dłużnika na podstawie danych z rejestru.

Zasadniczym elementem tych działań jest sprawdzenie aktywów dłużnika w banku. Najczęściej zdarza się egzekucja z wynagrodzenia i ze środków zgromadzonych na rachunku bankowym. Zamiast potrącania określonej sumy z regularnie wypłacanego wynagrodzenia dopuszcza się również możliwość sporządzenia planu spłaty zadłużenia. Środki służące ustaleniu dochodów i aktywów dłużnika oraz wszelkie dalsze dochodzenia regulują odpowiednie przepisy ustawy. Zgodnie z przepisami komornicy mają szeroko zakrojone uprawnienia pozwalające im uzyskać dostęp do informacji na temat sytuacji finansowej dłużnika znajdujących się w różnych rejestrach. Komornicy są również obowiązani wyszukać aktywa dłużnika. Środki egzekucyjne przeprowadza się bez zbędnej zwłoki. Na przykład, jeżeli dłużnik otrzymuje regularne dochody w postaci wynagrodzenia za pracę, pierwsza płatność na rzecz wierzyciela następuje zwykle w ciągu około dwóch miesięcy od wszczęcia postępowania. Dłużnik ma prawo do wniesienia środka zaskarżenia, nie powoduje to jednak przerwania egzekucji, chyba że sąd postanowi inaczej.

Można składać wnioski o egzekucję w pełnym lub ograniczonym zakresie. Wierzyciele mogą także zwrócić się do Krajowego Urzędu ds. Egzekucji o monitorowanie długu przez okres dwóch lat w drodze rejestracji biernej, jeżeli nie jest możliwe jego natychmiastowe ściągnięcie. Zatrudnienie adwokata lub doradcy prawnego do celów postępowania egzekucyjnego nie jest konieczne.

Zajęciu mogą podlegać wszystkie rodzaje nieruchomości i nieruchomości należących do dłużnika, które nie są objęte ochroną ani wyłączeniem, podobnie jak prawa, należności lub przedmioty o wartości finansowej. Jeżeli wierzyciel złożył wniosek o egzekucję w ograniczonym zakresie, zajęciu podlegają jedynie takie składniki majątku, które ujęto w rejestrach jako niewymagające spieniężenia. Jeżeli konieczne jest spieniężenie zajętych składników majątku, zazwyczaj sprzedaje się je w ramach sprzedaży egzekucyjnej, którą zwykle ogłasza się w lokalnych gazetach i w internecie.

Linki do ogłoszeń o sprzedaży:

<https://www.ulosottolaitos.fi/myynti-ilmoitukset/fi/index.html> (w języku fińskim i szwedzkim)

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

Fińska ustawa o egzekucji zawiera również przepis szczególny, zgodnie z którym komornik rejonowy może podjąć decyzję o zignorowaniu sztucznych ustaleń dotyczących aktywów. Oświadczenie, że aktywa należą do osoby trzeciej, nie stanowi przeszkody dla ich zajęcia, jeżeli:

stwierdzono, że status osoby trzeciej opiera się na ustaleniach dotyczących aktywów lub na innych uzgodnieniach o statusie prawnym, który nie odpowiada ich rzeczywistemu charakterowi ani celowi, biorąc pod uwagę fakt, że uprawnienia dłużnika są porównywalne z uprawnieniami właściciela, a także fakt, że dłużnik uzyskuje w wyniku tego uzgodnienia zyski i inne równoważne korzyści oraz

ich status prawny jest wyraźnie wykorzystywany w celu uniknięcia egzekucji lub uniemożliwienia wierzycielom dostępu do nich, a także odzyskanie długu od dłużnika w rozsądnym terminie jest mało prawdopodobne z innych względów.

Postępowania w przedmiocie zajęcia nie można jednak przeprowadzić, jeżeli osoba trzecia będącą stroną uzgodnienia wykaże w przekonujący sposób, że takie zajęcie mogłoby naruszyć jej rzeczywiste prawa. Komornik konsultuje się w odpowiedni sposób z dłużnikiem i osobą trzecią, a także, w razie konieczności, z wierzycielem, chyba że takie postępowanie znacznie utrudni egzekucję.

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Samo wszczęcie postępowania egzekucyjnego ma pewne znaczenie, niemniej to zajęcie i egzekucja z wynagrodzenia pociągają za sobą poważne skutki prawne. Po dokonaniu zajęcia składników majątku dłużnik nie może zniszczyć, zbyć ani zastawić tych składników majątku ani decydować o nich w inny sposób ze szkodą dla wierzyciela. Wszelkie działania sprzeczne z tym zakazem są pozbawione skutków prawnych wobec wierzyciela. Osoba, na którą przeniesiono aktywa, lub osoba trzecia mogą jednak korzystać z ochrony działania w dobrej wierze. Komornicy posiadają szeroki dostęp do informacji pochodzących nie tylko od dłużnika, ale również od osób trzecich, takich jak banki. Po otrzymaniu zawiadomienia o zamrożeniu środków dłużnika bank nie może wypłacać środków z rachunku bankowego dłużnika na rzecz innych osób niż komornik. Wypłata należności lub wynagrodzenia sprzeczna z takim zakazem stanowi przestępstwo.

W wyniku sprzedaży składników majątku w toku postępowania egzekucyjnego następuje przeniesienie własności rzeczy. Środki zgromadzone w ramach sprzedaży przekazuje się jak najszybciej wierzycielowi.

Majątek podlega zajęciu do wysokości kwoty niezbędnej do spłaty zadłużenia na rzecz wierzyciela. Jeżeli z wnioskiem o egzekucję wystąpiło kilku wierzycieli lub zajęte składniki majątku są na przykład przedmiotem hipoteki, środki finansowe dzieli się między wierzycieli zgodnie z kolejnością uprzywilejowania roszczeń, jak przewidziano w ustawie. Opłatami na rzecz państwa z tytułu egzekucji obciąża się zazwyczaj dłużnika. Jeżeli próba odzyskania wierzytelności się nie powiedzie, od wierzyciela pobiera się niewielką opłatę manipulacyjną. Wierzyciela obciąża się również opłatą za przekazanie środków. W sprawach dotyczących świadczeń alimentacyjnych nie pobiera się opłaty, a świadczenia alimentacyjne mają pierwszeństwo. Płatności przekazywane co miesiąc na rzecz wierzyciela mogą się różnić, w zależności od wahań dochodów dłużnika i od kwoty długu.

Dodatkowe informacje na temat opłat egzekucyjnych są dostępne w językach [fińskim](#), [szwedzkim](#) i [angielskim](#).

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

Zgodnie z przepisami ustawy komornicy muszą wykonywać powierzone im obowiązki sprawnie i bez zbędnych opóźnień. Jeżeli dłużnik nie posiada żadnych aktywów ani dochodów, które można zająć, wierzyciela powiadamia się o tym fakcie, wskazując, że przeprowadzenie egzekucji nie jest możliwe z uwagi na wystąpienie jednej z następujących przyczyn: brak majątku, brak majątku i brak danych lub inna przeszkoda utrudniająca odzyskanie długu. W takich sytuacjach informacje na temat dochodu i aktywów ustala się zawsze na podstawie głównych rejestrów. Postępowanie egzekucyjne zostaje zakończone, ale wierzyciel może wnioskować o przeprowadzenie egzekucji w późniejszym terminie, przy czym w takim przypadku sytuację finansową dłużnika bada się ponownie. Na przykład wierzyciel może zwrócić się z wnioskiem o wykonanie orzeczenia, składając w odpowiednim terminie nowy wniosek w celu zapewnienia egzekucji ze źródeł takich jak zwrot podatku dłużnika na koniec roku. Wierzyciel może również zażądać wpisania długu do rejestru biernego. Jeżeli podczas dochodzenia w innej sprawie okaże się, że dłużnik posiada dochody, z których można dokonać egzekucji lub aktywa, które można zająć, lub że może otrzymać zwrot podatku, to w postępowaniu egzekucyjnym bierze się pod uwagę dług wpisany do rejestru biernego. Rejestracja bierna pozostanie w mocy przez dwa lata od daty wydania zaświadczenia o przeszkodach uniemożliwiających przeprowadzenie egzekucji z powodu braku środków.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Środki egzekucyjne lub decyzje komorników może zaskarżyć każda osoba, na której prawa taki środek lub taka decyzja ma wpływ. Środki zaskarżenia wnoszą się do sądu rejonowego. Okres na wniesienie środka zaskarżenia wynosi trzy tygodnie, przy czym bieg tego okresu liczy się zazwyczaj od dnia wydania decyzji lub od dnia, w którym dana strona została powiadomiona o wydaniu decyzji.

Wniesienie środka zaskarżenia zazwyczaj nie zawiesza postępowania egzekucyjnego, chyba że sąd postanowi inaczej. W przypadku uwzględnienia środka zaskarżenia sąd uchyli lub zmieni decyzję komornika. W niektórych przypadkach komornicy mogą także sami poprawić wszelkie oczywiste błędy w swoich decyzjach.

Jeżeli rozstrzygnięcie sporu lub rozpoznanie roszczenia wysuwanego w związku z postępowaniem egzekucyjnym wiąże się z koniecznością złożenia obszernych wyjaśnień w formie ustnej, sprawa może zostać rozpoznana w toku postępowania cywilnego przed sądem (spór dotyczący postępowania egzekucyjnego).

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

W przepisach prawa przewidziano zakazy egzekucji m.in. ze względów socjalnych. Szereg świadczeń socjalnych nie podlega zajęciu. Jeżeli dłużnik w postępowaniu egzekucyjnym jest osobą fizyczną, należy oddzielić od zajmowanych aktywów wszelkie rzeczy, świadczenia i prawa określone osobno w przepisach. Ponadto aktywa nie podlegają zajęciu, jeżeli – biorąc pod uwagę ich wartość i inne uwarunkowania – wierzyciel lub wierzyciele uzyskaliby jedynie znikomą kwotę po pokryciu kosztów egzekucji i opłat egzekucyjnych oraz po spłacie wierzytelności zabezpieczonych na aktywach.

Przy dokonywaniu czynności egzekucyjnych i sporządzaniu planów spłaty należy każdorazowo brać pod uwagę część dochodu i aktywów dłużnika podlegającą ochronie na mocy przepisów prawa. Odpowiada ona kwocie niezbędnej do pokrycia kosztów utrzymania. Co do zasady zająć można jedną trzecią wynagrodzenia dłużnika netto. Informacje na temat części dochodów i aktywów objętych ochroną, wraz z przykładami, można znaleźć na stronie internetowej fińskiego Krajowego Urzędu ds. Egzekucji w językach [fińskim](#), [szwedzkim](#) i [angielskim](#).

Jeżeli na osobę fizyczną nałożono obowiązek zapłaty, tytuł egzekucyjny pozostaje wykonalny przez okres 15 lat (*termin przedawnienia tytułu egzekucyjnego*). Termin ten wynosi 20 lat, jeżeli wierzyciel wskazany w podstawie egzekucji jest osobą fizyczną lub jeżeli podstawą roszczenia jest przestępstwo, za które dłużnik został skazany na karę pozbawienia wolności lub pracę na cele społeczne.

Termin przedawnienia długu pieniężnego zaciągniętego na podstawie umowy z osobą fizyczną wynosi 20 lub 25 lat. Termin przedawnienia biegnie niezależnie od tego, czy w odniesieniu do danej wierzytelności wydano tytuł egzekucyjny. Przepis ten ma zastosowanie wyłącznie do długów pieniężnych osób fizycznych. Dług pieniężny uznaje się za przedawniony najpóźniej po upływie 20 lat od dnia jego wymagalności. Jeżeli wierzyciel jest osobą fizyczną, termin przedawnienia wynosi 25 lat.

Jeżeli osoba fizyczna dysponuje również tytułem egzekucyjnym uprawniającym do dochodzenia wierzytelności pieniężnej powstałej na podstawie umowy, wierzytelność uznaje się za przedawnioną po upływie terminu przedawnienia przypadającego wcześniej.

Wyroku sądu ani innej podstawy egzekucji nie można wykonać, jeżeli prawo w nich przyznane ustало w związku ze spłatą długu lub upływem okresu przedawnienia lub z jakiegokolwiek innego powodu.

Szczegółowe informacje:

strona internetowa fińskiego Krajowego Urzędu ds. Egzekucji w językach [fińskim](#), [szwedzkim](#) i [angielskim](#).

Strona internetowa Ministerstwa Sprawiedliwości – wykonywanie wyroków w sprawach cywilnych: w językach [fińskim](#), [szwedzkim](#) i [angielskim](#).

Kodeks postępowania egzekucyjnego w językach [fińskim](#) i [szwedzkim](#).

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 08/12/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.